

Algemene gegevens	
TKI-Nummer	TKI-AF-15257
Titel	Breeders In Balance
Topsector (A&F of T&U)	A&F Duurzame Veehouderij
Projectleider (onderzoek)	Dr. ing. R.A. van Emous (rick.vanemous@wur.nl)
Werkelijke startdatum	1 januari 2016 (eerste jaar (2016) was een verkenning en per 1 januari 2017 is een meerjarig (3 jaar) vervolg gehonoreerd)
Werkelijke einddatum	31 december 2019
Korte omschrijving inhoud	Het doel van deze PPS is het ontwikkelen van integraal duurzame huisvestings- en managementsystemen voor vleeskuikenouderdieren die ontworpen worden met het oog op verbetering van de belangrijkste uitdagingen binnen de gebieden: dierenwelzijn, milieu, diergezondheid (en AB gebruik) en (re)productie.

uitvoerende partijen	
betrokken kennisinstellingen	Wageningen University & Research
overige partijen	PLUIMNED (vleeskuikenouderdieren sector), ABZ Diervoeding, Aviagen-EPI BV, Cobb Europe BV, De Heus Voeders BV, De Hoop Mengvoeders BV, Hubbard Nederland, Jansen Poultry Equipment, Kuikenbroederij Van Hulst BV, MSD Animal Health Nederland, PoultryPlus BV en Veterinair Centrum Someren

Planning en voortgang	
Loopt het project volgens planning? Indien er wijzigingen zijn t.o.v. de plannen, geef hierop een toelichting. Indien er knelpunten zijn, geef hiervan een korte beschrijving	<p>Bijna alle onderdelen (exp. verhoogde rustplaatsen, milieu, diergezondheid) liepen in 2017 goed op planning. Begin 2017 is een experiment in de praktijk uitgevoerd naar het gebruik van twee soorten verhoogde rustplaatsen (roosters of zitstokken) waarvoor een rapport en artikel is geschreven. Voor het milieu stuk zijn metingen gedaan aan ammoniak emissie en ds% aan het strooisel bij twee verschillende niveaus aan ruw eiwit in het voeder. Verder zijn indicatieve metingen opgestart aan Infra rood panelen. Dit loopt ook door in 2018.</p> <p>In het oorspronkelijke plan stond een experiment met als onderwerp: 'gecontroleerd voeren (opfok- en productieperiode)' gepland in K3 2017. Door het ontbreken van de financiering voor 2017 vanuit de sector (AVV problematiek) waren er niet voldoende financiële middelen om dit experiment in 2017 te starten. Het onderzoek staat nu gepland voor K2-3 2018. De nieuwe planning sluit ook beter aan bij de aanvraag voor het verkrijgen van een vergunning voor het uitvoeren van de diverse experimenten bij de Dier Ethische Commissie (DEC).</p>

Highlights

Dierenwelzijn

Voorouders van de huidige kippen (en ook ouderdieren) zochten 's nachts bescherming tegen roofdieren door een hoge rustplaats op te zoeken in bomen en struiken. Daarom heeft Wageningen Livestock Research in 2017 onderzoek verricht naar het effect van een verhoogde rustplaats op het gebruik en het gedrag tijdens de opfok van vleeskuikenmoederdieren. Dit onderzoek is uitgevoerd bij een praktijkbedrijf. Uit het onderzoek bleek dat tijdens de opfokperiode de vleeskuikenmoederdieren een lichte voorkeur hebben voor een verhoogde rustplaats met roosters ten opzichte van een verhoogde rustplaats met zitstokken.

Milieu

De maximale emissiewaarde voor ammoniak voor vleeskuikenouderdieren moet flink verlaagd worden. Daarom is onderzoek gedaan naar de effecten van het verlagen van het ruw-eiwitgehalte van het voer tijdens de legperiode op ammoniakemissie en samenstelling strooisel en roostermest bij vleeskuikenouderdieren. Uit dit onderzoek bleek dat een verlaging van het ruw-eiwitgehalte in het voer met 15 gram per kg resulteerde in een ammoniakemissiedaling van bijna 10 %.

Diergezondheid

Een lage uitval is zowel belangrijk in het kader van welzijn als het economisch rendement van vleeskuikenouderdieren. Binnen BIB is daarom onderzoek gedaan aan 14 praktijkbedrijven naar de effecten van aanpassingen aan het management en de stalrichting op de uitval en (re)productie. Daaruit bleek dat met name aanpassingen aan basale zaken zoals water, voer, lucht en licht zeer bepalend zijn voor de uitval en (re)productie. Door het toepassen van verschillende aanpassingen aan management en/of stalrichting bleek de uitval 1% lager te zijn op de onderzochte bedrijven terwijl het aantal geproduceerde kuikens per moederdier steeg met 10 stuks. Doordat de ouderdieren ongeveer dezelfde voer opnamen i.c.m. dus de hogere productie, was de efficiëntie van de dieren veel beter. Per geproduceerd vleeskuiken hadden de ouderdieren 19 gram minder voer nodig.

Overall resultaat project 2017

Ondanks was tegenslag met de financiering vanuit de sector (AVV) zijn in 2017 diverse onderzoeken opgestart en zijn er mooie resultaten bereikt. Op het gebied van dierenwelzijn is meer duidelijk geworden over de behoefte van ouderdieren (opfok) aan een verhoogde rustplaats. Ze maken daar dankbaar gebruik van maar hebben geen duidelijke voorkeur voor het materiaal waar deze van gemaakt is. Daarnaast zijn de uitkomsten van het onderzoek naar de effecten van een lager ruw eiwit voeder hoopgevend. Het kan een van de onderdelen (naast andere maatregelen) om de uitstoot van ammoniak op de lange termijn te verlagen. Verder heeft het onderzoek in de praktijk naar diergezondheid heel veel interessante informatie opgeleverd. Op korte termijn wordt dit gecommuniceerd via een artikel, presentatie en flyer om ook de ander vermeerders keuzes te laten maken naar een duurzamere productie.

Aantal opgeleverde producten					
Wetenschappelijke artikelen	Rapporten	Artikelen in vakbladen	Inleidingen/ workshops/ invited lectures	Aangevraagde octrooien /first filings	Spin-offs (*)
0	2	4	4	0	0

(*) Hiermee wordt bedoeld: contractonderzoek dat voortkomt uit dit project, aanvullende subsidies die zijn verkregen en spin-off bedrijvigheid.

Verwacht u het komende jaar een octrooiaanvraag?	Ja/nee
--	--------

Bijlage: Titels van de producten of een link naar de producten op een openbare website

Link naar samenvatting Kennis Online: <https://www.wur.nl/nl/project/AF-15257-Breeders-in-Balance.htm>

Rapporten / memo:

- Engelstalig rapport: Effects of dietary crude protein levels during lay and age at photo stimulation on reproduction and incubation traits in broiler breeders.
- Rapport: Effect verhoogde rustplaats op gebruik en gedrag opfok vleeskuikenouderdieren. <http://edepot.wur.nl/423750>

Artikelen in vakbladen:

- Laag-eiwitvoer geeft minder ammoniak bij ouderdieren. Pluimveehouderij no. 11, 17 augustus 2017.
- Emissiereductie in bestaande stallen vleeskuikenouderdieren. Pluimveehouderij no. 13, 28 september 2017.
- Factsheet: Er is toekomst voor vleeskuikenouderdieren in Nederland. November 2017.
- Ouderdieren sector flink efficiënter. BRAVO december editie 2017.

Inleidingen/workshops:

- Overleg diergezondheid	8 februari
- Welzijnsoverleg	7 maart
- Bestuur vermeerderaars	19 april
- Voortgangsoverleg BIB	10 juli